

สถาบันสิ่งแวดล้อมไทยจัดการประชุมวิชาการระดับ

ชาติ

สถาบันสิ่งแวดล้อมไทยจัดการประชุมวิชาการระดับชาติ ภายใต้หัวข้อ เมืองเปลี่ยน เปลี่ยนเมือง...ใครแน่? สร้างการรับมือของเมืองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้อย่างยั่งยืน

การประชุมวิชาการระดับชาติ (National Conference) ภายใต้หัวข้อ เมืองเปลี่ยน เปลี่ยนเมือง...ใครแน่? ดำเนินงาน “ความร่วมมือในการทำงานวิจัยด้านการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ” โดยสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ซึ่งเป็นการดำเนินงานภายใต้โครงการเครือข่ายเมืองในเอเชียเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Asian Cities Climate Change Resilience Network-ACCCRN) ร่วมกับ Institute for Social and Environmental Transition (ISET) ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก International Institute for Environment and Development (IIED) เพื่อเปิดโอกาสให้ นักวิจัย นักวิชาการผู้เชี่ยวชาญ ทั้งจากสถาบันการศึกษา ภาครัฐ และเอกชน ได้ร่วมนำเสนอและเผยแพร่ผลงานทางวิชาการที่ได้จากการวิจัยภายใต้โครงการฯ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการผลักดันไปสู่การเปลี่ยนแปลงระดับนโยบาย ซึ่งจะเป็นอีกทางหนึ่งที่จะช่วยสร้างการรับมือของเมืองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้อย่างยั่งยืน

งานวิจัยภายใต้โครงการฯ มี 3 ด้าน ได้แก่ 1.ด้านเมืองและกระบวนการกลายเป็นเมือง (Urban/Urbanisation) 2.ด้านความเปราะบางของคนเมือง (People centred / Vulnerability) 3.ด้านผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เมืองได้รับ (Climate Change) ซึ่งทั้ง 3 ด้านต่างมีความเชื่อมโยงและสัมพันธ์กัน ทั้งนี้ กระบวนการกลายเป็นเมืองทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและไม่เหมาะสมจะทำให้เมืองมีความเปราะบาง และเมื่อได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะยิ่งส่งผลให้เมืองมีความเปราะบางรุนแรงเพิ่มมากขึ้น รวมถึงมีการร่วมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ใหม่ ๆ และประสบการณ์เชิงวิชาการที่นำไปสู่ภาคปฏิบัติ รวมถึงเพื่อกระตุ้นให้เกิดการผลักดันไปสู่การเปลี่ยนแปลงระดับนโยบาย ซึ่งจะเป็นอีกทางหนึ่งที่จะช่วยสร้างการรับมือของเมืองต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้อย่างยั่งยืน

Dr. Bart Lambregts ภาควิชาการวางแผนเมืองและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กล่าวถึงแนวโน้มในอนาคตและปัจจัยขับเคลื่อนความเป็นเมืองของกรุงเทพฯ ว่า “กระบวนการกลายเป็นเมืองของกรุงเทพฯ ที่มี

การเปลี่ยนแปลงจากชนบทสู่เมือง บัณฑิตจบเคลื่อนทางด้านเศรษฐกิจ การค้า การบริการ เส้นทางคมนาคม ทำให้กรุงเทพฯ กลายเป็นเมืองที่มีการพัฒนามากที่สุดในประเทศ แต่กระบวนการกลายเป็นเมืองที่ไม่มีการวางแผนและไม่มีการวางทิศทางที่เหมาะสมจะทำให้เมืองได้รับผลกระทบในที่สุด”

ในขณะที่ **รศ.ดร.บัวพันธ์ พรหมพักพิง** ผู้อำนวยการกลุ่มงานวิจัยความอยู่ดีมีสุขและการพัฒนาอย่างยั่งยืน ให้ทัศนะเกี่ยวกับเมืองขอนแก่นว่า “ขอนแก่นในปัจจุบันแตกต่างจากอดีตมาก มีการขยายตัวทุกทิศทาง บัณฑิตจบเคลื่อนมาจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจของเมือง และนโยบายการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาคให้เป็นศูนย์กลางทางด้านต่างๆ ในระดับภาค เช่น การค้า การศึกษา ทิศทางเมืองในอนาคตจะเป็นอย่างไร ระหว่าง เมืองน่าอยู่ (สิ่งแวดล้อมดี สังคมเอื้ออาทร พื้นที่สีเขียว) หรือเมืองแห่งสีสัน แต่แออัด

ส่วน **ผศ.ดร.ชนิษฐา ชูสุข คณะการจัดการสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ หาดใหญ่** กล่าวว่า “เมืองศูนย์กลางเศรษฐกิจ การค้า ปัญหาน้ำท่วม เป็นปัญหาหลักเนื่องจากหาดใหญ่อยู่บนพื้นที่ราบลุ่ม การเปลี่ยนแปลงการใช้พื้นที่ของเมือง สิ่งที่เกิดขึ้นคือ โครงสร้างพื้นฐาน ถนน รถ การจราจร คนเดินทางจากฝากหนึ่งไปสู่อีกฝากหนึ่งของเมือง รถติดมาก นักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น จากการจัดเวทีชุมชน เพื่อให้ชุมชนตอบโต้ อยากให้เมืองหาดใหญ่เป็นแบบไหน? เมืองมีชีวิตชีวา เมืองคนอยู่ดีมีสุข เมืองสิ่งแวดล้อมดี หรือเป็นเมืองหาดใหญ่เป็นเมืองที่ไม่เคยหลับใหลที่นักบริหารอยากให้เป็น”

ด้าน **ผศ.ดร.ปุ่น เทียงบูรณธรรม คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่** การเจริญเติบโตของเมืองเชียงใหม่ในปัจจุบัน ทั้งโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม ต่างๆ ตอบโจทย์ด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว เมืองพัฒนาและขยายตัวอย่างรวดเร็ว เมืองเติบโตตามถนน มากกว่าผังสีหรือผังเมือง เมืองโตขึ้นหลายๆ แบบ เราต้องมีการวางแผนการเติบโตของเมืองเราทั้งเรื่องของการวางแผนไม่ได้ ถึงจะล้มเหลวก็ครั้งก็แล้วแต่ก็ต้องเริ่ม รวมถึงต้องกระตุ้นให้ประชาชนเกิดจิตสำนึกว่าตัวเองอยากได้เมืองแบบไหน เพื่อให้เกิดแรงขับเคลื่อนในการรับมือในอนาคต

ปัจจุบันเมืองใหญ่ๆ ในภูมิภาคต่างๆ มีการพัฒนาและขยายตัวอย่างรวดเร็ว จากบัณฑิตจบเคลื่อนทางด้านเศรษฐกิจ เพื่อเป็นศูนย์กลางด้านต่างๆ ปัญหาของมีความซับซ้อนมากขึ้น และการนิยามขอบเขตคำว่า “เมือง” ที่มีความแตกต่างกัน มีทิศทางที่ซับซ้อน องค์กรเดียวแก้ปัญหาไม่ได้ ต้องร่วมกันแก้ไขการแก้ไขต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เกิดปัญหาด้านอื่นๆ ตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เช่น ผลกระทบต่อคน มีความเปราะบางมากขึ้น และเมื่อหากได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ที่มีความไม่แน่นอน คาดการณ์สถานการณ์ได้ยาก และรวมกับสภาวะอากาศสุดโต่ง จะยิ่งซ้ำเติมให้ผลกระทบที่เมืองได้รับความรุนแรง รวมไปถึงความเปราะบาง

ของประชากรในเมืองและเศรษฐกิจ ผู้บริหาร/ผู้ที่มีอำนาจตัดสินใจจะมีวิธีการบริหารเมืองอย่างไรให้สอดคล้องกับผู้
ได้รับผลกระทบ